

ФАКОМ АД, Скопје

ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО НА СЛУЖБАТА ЗА ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА

за период **01.01 - 31.12.2022**

Февруари,2023

Листа за дистрибуција

1. Надзорен одбор
2. Управен одбор
3. Собрание на акционери

Содржина:

1. Вовед.....	3
2. Извршени ревизорски прегледи, констатации, наоди и препораки.....	3
3. Оцена на адекватноста и ефикасноста на системот за внатрешни контроли.....	5
4. Реализација на поставените цели во Годишниот план за интерни ревизии за 2022г.....	6

1. Вовед

Во согласност со Законот за трговски друштва (член 415 а – член 415 в) како и Правилникот за работа, Службата за внатрешната ревизија вршеше ревизорски прегледи предвидени со Годишниот план за работа за 2022 година, одобрен и усвоен од Надзорниот одбор на Факом, АД Скопје.

Внатрешната ревизија на друштвото поднесува Годишен извештај за работењето во периодот од 01.01-31.12.2022 година.

Извештајот за работењето согласно одредбите ги содржи следните информации:

- опис на извршени редовни ревизии на работењето на друштвото;
- оцена на адекватноста и ефикасноста на системите на внатрешна контрола;
- оцена на реализација на поставените цели со годишниот план за работа;
- информации за извршени други активности

Работата на службата за внатрешна ревизија се засноваше на спроведување на редовните ревизии планирани во годишниот план за 2022 година, согласно кој беа опфатени позначајни сегменти од работењето на Друштвото, а со цел проверка на постоењето и почитувањето на процедурите и регулативите, проверка на ажурноста во работењето, сé со цел - добивање објективно мислење за дејствувањето на системот на интерни контроли, во функција на ефикасно извршување на деловните процеси.

Интерната ревизија е активност на независно и објективно уверување и советување, осмислена да придонесува за подобрување на работата на деловниот субјект и остварување на примарната цел на Друштвото.

Службата за внатрешна ревизија има примарна цел да обезбеди независно и објективно мислење до Надзорниот одбор и Управниот одбор за системот на интерни контроли, преку оценување на нивната ефективност во остварувањето на целите на Друштвото. Сепак, воспоставувањето и одржувањето на системот на интерни контроли претставува одговорност на менаџментот под надзор на Надзорниот одбор.

2. Извршени ревизорски прегледи – констатации, наоди и препораки

Извршените ревизорски прегледи се во согласност со Годишниот план за внатрешна ревизија за 2022 година. Во текот на ревизорските прегледи одговорните лица беа редовно и навреме информирани за сите позначајни информации. Извештаите за поединечните области на ревизија беа доставени и потврдени од одговорните лица на одделните области на ревизија.

Вршењето на ревизијата беше во согласност со Меѓународните стандарди за внатрешна ревизија.

Ревизорски активности и техники кои се употребуваат во текот на ревизијата се: набљудување, интервју со вработените и одговорните лица, увид во апликациите за работење, тестирање и аналитички постапки.

2.1. Извршени редовни (планирани) ревизии

Во извештајниот период се извршени 4 ревизорски прегледи. По спроведувањето на ревизорските постапки, изготвените извештаи беа пратени на одговорните лица, заради нивно запознавање со констатациите и дадените препораки. Во продолжение - краток осврт кон ревизиите извршени како следува:

P.бр.	Област на ревизија	Извештај бр.	Период на извршување	Бр. на Наоди/препораки
1.	Извршување на плаќањата	1/2022	04-05/2022	/
2.	Упатување на работници на терен	2/2022	06-07/2022	/
3.	Трошоци за репрезентација	3/2022	09-10/2022	/
4.	Прием на работници	4/2022	11-12/2022	1

Извршување на плаќањата - Констатација е дека се воспоставени процедури и практики кои во потполност се применуваат и кои во голема мера овозможуваат контрола на деловната активност. Прецизно се дефинирани одговорности и соодветно на тоа дадени авторизации на лицата вклучени во овој процес. Повеќекратна контрола има и во самиот процес на електронско плаќање, кое се врши потполно во склад со одлуката за потпишување на трансакциска сметка, деловната политика на компанијата и важечките регулативи.

Имајќи го предвид горенаведеното, може да се констатира дека во оваа деловна активност е имплементиран систем на контроли кој солидно функционира.

Упатување на работници на терен - Имплементирани се процедури, дефинирани одговорности за активностите поврзани со оваа постака и е воспоставена контрола на повеќе нивоа во процесот на упатување на работници на терен, евидентија и одобрување на остварените часови на работа на терен. Се воспоставиле практики соодветно на тоа каде се упатуваат вработените (објекти во земјата или странство) потполно во склад со регулативите, но и во склад со потребите (превоз, сместување, храна, алат...) на лицата упатени на работа на терен.

Општа констатација е дека процедурите, регулативите и договорите се почитуваат, а ризиците се адекватно контролирани.

Трошоци за репрезентација - Евидентна е примената на воставени процедури и практики на следење, евидентија и потврдување на трошоците, потполно во склад со постапката на евидентија на влезните фактури кои се комплетирани и чија веродостојност е поткрепена, документирана и потврдена од одговорни лица. Констатација е дека дека настанатите трошоци за репрезентација се во функција на дејноста и одржувањето на деловните односи со партнери. Воспоставен е систем на следење и евидентија на трошоците за репрезентација со назнаки за настанување на трошоците по повеќе основи, следење и контрола на големината на трошоците, нивниот сметководствен и даночен третман. Не се констатирани наоди и во таа насока нема предложени мерки.

Прием на работници - Констатација е дека процедурите, регулативите и актите на друштвото се почитуваат. Не се утврдени позначајни наоди. Контролата на повеќе нивоа во постапката на избор и прием на кандидатите, можностите за нивно обучување и остроучување се уште една потврда дека Друштвото настојува да обезбеди и изгради добар кадар. Тука би препорачале да се продолжат и засилат напорите за привлекување на соодветен кадар, можеби преку поголема афирмација на практиканството и зголемен ангажман на практиканите во кои одговорните лица ќе препознаат потенцијал.

3. Оцена на адекватноста и ефикасноста на системот на интерна контрола

Службата за внатрешна ревизија при евалуација на системот на интерни контроли во ревидираните процеси и активности се раководеше од најзначајните компоненти и цели на системот на интерна контрола и тоа:

- дали ревидираните процеси или активности се регулирани со интерни акти – политики и процедури и колку истите се во согласност со законската регулатива;
- дали постои адекватна поделба на должности, овластувања и одговорности на вработените во организационите единици со цел минимизирање на ризик од намерни или ненамерни грешки и злоупотреби;
- дали е имплементиран ефикасен систем на комуникација на различни нивоа со цел за целосно соодветно и точно разбирање и примена на политиките и процедурите во секојдневните задачи и одговорности;
- дали ревидираните области и процеси се поддржани со адекватен информатички систем.

Врз основа на поединечните ревизорски прегледи, извршени преку контрола на избрани примероци, набљудување на процесите и интервјуа, Внатрешната ревизија стекна разумно уверување дека интерните контроли функционираат на задоволително ниво, а активностите се во согласност со имплементираните политики и процедури а ризиците се адекватно контролирани.

Службата за внатрешна ревизија утврди воспоставен систем на интерни контроли кој обезбедува целосно следење и евидентирање на документацијата во прегледаните единици, дефиниран систем на одобрување на активностите и соодветно разграничување на надлежностите и одговорностите на вработените. Вака поставениот систем овозможува ефективна и ефикасна контрола на работењето и минимизирање на потенцијалните грешки и неправилности.

4. Реализација на поставените цели во Годишниот план

Годишниот план за работа на Службата за внатрешна ревизија предвидуваше ревизии во 4-те области кои се претходно споменати и со нивното извршување во предвидениот период, планот е реализиран во целост.

Изготвен е и усвоен и Годишниот план за работа на Службата за внатрешна ревизија за 2023 година.

Подготвил:

Служба за внатрешна ревизија

